

ITEM EMI OWO-EKỌN EMI EBIGHIDE KE EKỌN ỌNỌDE AKPARAWA OWO-EKỌN

2 Nwed Timothy 3:14-17; 4:1-8; 1 Nwed Timothy 6:11, 12.

ỌYỌHQ UKPEP-ŃKPO 416

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Nwana eti eñwan mbuötidem sɔñö mum nsinsi uwem kama, emi ekekotde fi edida enyene, afo okonyuñ etiñ eti ikọ mbuötidem ke iso ediwak ntense” (1 Nwed Timothy 6:12).

I Eda Odudu Spirit Ewet Iko Abasi

Esoñö Timothy idem ndika iso ke mme ñkpọ oro enye   ekekpepde, 2 Nwed Timothy 3:14.

Edisana Iko Abasi ekeme ndinam owo enyene ifiçk osim erinyaña oto ke mbuötidem, 2 Nwed Timothy 3:15.

Kpukpru ñwed eke edade odudu Spirit Abasi ewet, enyuñ edi se ifondu, 2 Nwed Timothy 3:16, 17.

II Ata Akpan Ewuho

Ema ewuk Timothy ke iso Abasi ye Jesus Christ ndikwɔrọ Iko, 2 Nwed Timothy 4:1, 2.

Ini eyedi eke mme owo midiyohọ aba eti erikpep, 2 Nwed Timothy 4:3, 4.

Esoñö Timothy idem ndinam utom esie mma. 2 Nwed Timothy 4:5; 1 Nwed Timothy 6:11, 12.

III Anyanya Emi Ebetde

“Ini unyoñ mi ke ekpere,” 2 Nwed Timothy 4:6.

“Mma ññwana eti eñwan,” 2 Nwed Timothy 4:7.

“Ema enim anyanya eti ido ebeñe mi, idinyuñ inohọ mi ikpọñ,” 2 Nwed Timothy 4:8.

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme nso utø ikọ eridemere edi emi ke ibuot ikọ nnyin! Paul, owo-mbet emi ebighide ke ekọñ ama ọnọ Timothy, akparawa ọkwɔrọ-ikọ item unyoñ esie, kpa Timothy emi ini isoakanade enye ke iso. Owo-mbet emi, ñiko, ama ọtøñö utom anditiene-Christ esie ke idaha akparawa esie ke ndiyak mme nsuhọ isua uwem esie ke ndikwɔrọ Eti-mbuk Obøn Jesus Christ. Mme ñkpọ-ndik, mkpøsøñ ini, ukut ye mme ñkpọ ubiak ekedi udeme esie ke ofuri ini utom ukwɔrọ-ikọ esie, ndien ke akpatre esin enye ke uføk ñkpøkobi, onyuñ odu do ebet ediwot esie. Paul ikowutke Timothy nte ke edi mmem-mmem ñkpọ owo ndidi owo ekọñ Abasi. Emi ikedighe usuñ emi ọyohode ye uyama ñkpø-uwem emi, emi andida itie Paul edisobode, edi ofuri ñkpọ ekọñ emi enye emi ọtøñöde utom Obøn edinyenede enyene ndidi ñkpọ Spirit. Enye enyene ndise ñkpọ Heaven, idighe ñkpọ isøñ.

Anditiene-Christ oduk ke añwa-ekọñ, idighe utom okuk; enye enyene ndidi owo ekọñ, idighe owo mbubine, enye enyene ndiyø mme mfina uwem, inyenike ifure, enye enyene ndikañ uwem esie, idighe enye emi okopde uyuñ-uwem emi. Akwa owo ekọñ emi ama emen kpukpru se ibañade uwem esie etiñ ke mme ikọ emi: “Mma ññwana eti eñwan, mma mfehe mbuba mi mma, mma nsoñø mmum mbuötidem ñkama.” Enye ama otim ese iso onyuñ okut utip esie nte ayamade ke Heaven, ndien mme ikọ kiet-kiet emi enye ekenyenede ọnọ Timothy (emi onyuñ anade ọnọ nnyin ñko) ekedi ikọ nsøñidem ye eridemere emi otode ke Spirit.

Odudu Spirit

Akparawa emi, Timothy, ama enyene mføn iso sia ekebemde iso ekpèp enye ke ini uyen esie ebaña ekøm-urua ye akpanikø eke edude ke Edisana Nwed Abasi, emi ekemedede ndinam owo enyene ifiçk osim erinyaña oto ke mbuötidem eke odude ke Christ Jesus.

Nwed Abasi emi ekewetde ke ini ukara edidem James emi nnyin ikamade inyuñ imenerede iwut mme mmø efen ọdohø ete, “kpukpru ñwed, eke edade odudu Spirit Abasi ewet edi se ifondu.” Idaha ukabare Nwed Abasi eke America emi nnyin mikemeke ndimenere enye ñwut nte eti, ọdohø

ete, “Nwed Abasi kiet kiet eke odudu Abasi, ekpoñ ikø emi “edade.” Emi anam eyik nte ke ndusuk Nwed Abasi itoho ke Spirit Abasi. Ediwak owo eyom nnyin inim ke akpanikø ite ke idighe kpukpru itie ke Nwed Abasi ke eda Spirit Abasi ewet: edi edieke mbume ɔkpoworode abaña ndusuk Nwed nte midighe Spirit Abasi ewet, anie edibiere ibaña emi ewetde eto ke Spirit Abasi ye emi mitoho? Nnyin imekeme ndida Edisana Nwed Abasi emi ekewetde ke eyo edidem James ke ɔyohø idaha esie inyuñ isøñø idaha nnyin ke esit nte Ikø Abasi emi ewetde eto ke Spirit Abasi. Ntre nnyin imada ke eti isøñø. Edi utom nnyin ndinum Abasi ke Ikø Esie.

“Kpukpru ñwed, eke edade odudu Spirit Abasi ewet, enyuñ edi se ifønde ndida ñkpep owo ñkpø, nnyuñ nsua nnø owo, nnyuñ nnam owo esaña nte enende, nnyuñ ntene owo edinen ido.” Mme ikø oro edi akpanikø. Editua mkpøfiø iduhe do. Ikø Abasi emi ewetde ayarade owut akpanikø ebe ke se enye anamde. Enye edi odudu emi okponde akan, akpatre esop usioño ikpe. Edieke nnyin inyenede mme afanikøñ ke esit me ke añwa, nnyin imekeme ndika ke Nwed Abasi man inyene ibøø inø mmø, afanikøñ oro edide akamba me ekpri. Imoyom kpukpru ikø Abasi man añwam nnyin ndinam kpukpru nti utom.

Ndiyire Ke Eti-mbuk

Item emi enøde Timothy ɔdøhø ete, “Edi afo, yire ke se afo ekekpepde, onyuñ otimde ɔfiøk ete edi akpanikø.” Nte oro itiñke inø nnyin mfin emi? Ke akpanikø enye etiñ. Nso ke Ikø Abasi ekpep, ndien nso idi mme ukpep-ñkpø eke ekpepde eto ke Eti-mbuk? Nnyin imekpep edisana ido ye nsinsi odudu akpanikø Abasi. Nnyin imekpep ata akpan ntak emi minaña nnyin inyene ebuana ye idiq-ñkpø ererimbot emi, mme ndifebede ñkpøñ akpanikø Abasi. Nnyin imekpep ndinyene nnen-nnen Spirit akpanikø ye Spirit mbuqtidem ke akpanikø. Nnyin imekpep ndinam akpanikø ke ikot ye ke ntak emi nnyin isøñøde ida ke ini iyakde esit ye uwem nnyin inø Abasi. Itimke ikem ndikpep nnyuñ mfiøk Ikø Abasi; edi ndibø akpan utip, owo enyene ndika iso ke esit nnyuñ nnam mme ñkpø eke enye ekekpepde onyuñ ayararede ɔfiøk.

Utut Isañ

Paul ama asaña ekpere utut isañ esie. Mme ufañ ke ukpep-ñkpø nnyin, esine mme akpatre ikø emi enye ekewetde. Enye ikatuaha mkpøfiøk ke abaña nsuhøridem esie ye mbuqtidem ke akpanikø emi eyararede ke esit esie ke ini enye okosobode ye Christ ke usuñ Damascus. Ke ini oro enye ekedi akparawa. Idaha emi enye edidi Paul, akani eren. Enye añwana ediwak iso ekøñ, onyuñ ɔyø ediwak ukut. Enye ama otim odot ndidøhø Timothy ete, “Biom ukut.” Timothy ekeme ndidori enyin ndisobo ye mme mkpøsøñ imi; ukut eyedi ke usuñ esie; enye ekenyene mme asua. “Ke akpanikø kpukpru owo eke eyomde ndidu eti uwem ke Christ Jesus enyene ndibiom isin-enyin” (2 Nwed Timothy 3:12). Ediwak ukøbø Paul okoto ke ubøk mme mmø emi edøhøde ete ikpono Abasi. Enye ama okut ukut ke ubøk nditø ete abiaña. Edi enye ɔkodøhø ete “ke emi emøñ edifñwaña mi eduøk … Mma ññwana eti eñwan.” Akana nte eñwaña enye nte enye eketiñde. Enye ama efik ikøntiense esie ke iyip esie-mmø. Enye ama ɔbø anyanya emi enye eketiñde abaña, emi ɔbøñ edinøde kpukpru mmø oro emade Enye.

“Mma mfehe mbuba mi mma, mma nsøñø mmum mbuqtidem ñkama.” Oro edi ndibe erikan eke anditiene-Christ enyenede ke ererimbot emi, ikereke ibaña se akpade enye. Heaven edi se imemde urua ke ekøm-urua ekededi. Edieke nnyin iyomke ndiduk Heaven, nnyin inyene ndimum mbuqtidem ñkama. Nnyin inyene ndika iso nsaña ke uñwana. Nnyin inyene ndisin ifik ñka iso mbine utit mbuba, man ikpøbø utip akwa eke Abasi okokotde nnyin ke Christ Jesus. Emi edi eñwan emi etøñøde ke akpa eñwana tutu utit, ndien Paul ɔkodøhø ete ke edi “eti eñwan.” Ekedu eti eñwan qnø Paul koro enye akadade ikø mbuqtidem emi ema ekeyak ini kiet ko esin nti ikøt Abasi ke ubøk nte akpan ñkpø ke esit esie.

Eñwan Mbuqtidem

Ata anditiene-Christ edi ata owo ekøñ. Ke akpan nte ikø oro ɔdøhø ete, “Nwana.” Owut ete ke odudu erisøñø nda ññwana odu; enye emi asakde iso ɔdøk aka ndiñwana odu, ndien asua onyuñ odu. Asua nnyin idighe obuk ye iyip, edi nte Ikø Abasi etiñde qnø nnyin, enye edi ɔbøñ emi akarade edem ikpa-enyøñ, kpa satan.

“Søñø mum nsinsi uwem kama.” Nso idi nsinsi uwem? “Nsinsi uwem oro edi ndifiøk Fi, ata Abasi kierakiet, ye Enye emi Afo ɔkodøñde, kpa Jesus Christ” (John 17:3). Nte afo ɔmøfiøk Abasi?

Ńkukure usuń kiet odu ke ndifiök Abasi: “Nnyin inyuń ida emi ifioök ite, imofüg Enye, emi nnyin inimde mbet Esie” (1 John 2:3). Ndien baba owo ndomo kiet ikemeke ndifiök Abasi edieke enye mminimke mbet Abasi. Oro idaha ino ibet kiet edi, edi ndinim kpukpru ibet. Ndusuk owo ekeme ndidu ke mkpaide mte ememde ndinim kpukpru ibet Abasi. Ńwed Abasi օdջօ ete; “Ma Jehovah Abasi fo ke ofuri esit fo, ye ke ofuri ukpoň fo, ye ke ofuri ekikere fo. Emi edi akamba ye ebe-iso item. Udiana onyuń ebiet enye, ete, Ma mbəhiduń fo nte idem fo” (Matthew 22:37-40). “Ofuri mbet ye mme prophet esine ke mme item iba oro,” Jesus օkջօdջօ.

Emi edi eti eñwan! Afo enyene ndidi eti owo-ekoň, midighe afo uduñwanake eti eñwan. Ndien Enye օdջօ, “Biom ukut.” Edieke afo ekerede ete ke eyemen fi ke bed mfri-ukim edok ke Heaven, afo amanam ndudue. Enyene ndida kpukpru se enyenede, օkջօ ye mfən Abasi, man ekeme ndidi anditiene-Christ! Abasi օdջօ ete idighe mbon nsop-ítok ekan ke mbuba, inyuń idighe mbon-uko ekan ke ekō. Afo unyeneke ndidi օkpəsən owo uko ke obukidem man edi eti owo-ekoň Christ. Afo unyeneke ndidi enye emi ekemedē ndisop eti-eti ke obukidem man akan ke mbuba emi.

Utom Օkwօrօ-ikօ

Kpukpru nti mme օkwօrօ Eti-mbuk emi ekwօrօ eti ukpep-նkpo, ke edisana idaha, odudu ye ofuri uyohq esie. Edisana ewuhq emi Paul զոնde Timothy, “Kwօrօ ikօ Abasi,” ikanaña ino Timothy ikpoň. Akpan ewuhq oro ana զոն kpukpru mme օkwօrօ Eti-mbuk emi.

Idighe tutu owo ada ke mbot ukwօrօ-ikօ ndien enye edi օkwօrօ-ikօ, edi anditiene-Christ ekededi emi amanade obufa edi օkwօrօ-ikօ, sia enye edide anditiene Christ, suń-suń owo Nazareth. Edu uwem owo eyekwօrօ se ifondē me se idioķde abańa Ukpep-նkpo Christ. Uwem owo ye erinim ke akpanikօ esie enyene ndisańa ukem-ukem kpukpru ini ye idaha akpanikօ emi Edisana նwed Abasi akamade. Ke 2 Ńwed Timothy 4:2, mnyin imokot se mme utom օkwօrօ-ikօ edide. Enye enyene ndiyarare ańwa-ańwa, uwak inyene Christ, eke owo mikemeke ndiduńore mma. Enye enyene ndikwօrօ ikօ emi զոնdə owo idem anam edemere onyuń զոնo ada, enye նko onyuń enyene ndikwօrօ itie oro midipke idioķ-նkpo ye mbubuk emi odude ke uwem mme owo. Ndien Owo-mbet adian ikօ “koro ini զոն emi eke mme owo midibohq eti ukpep-նkpo.” Nte enyene ini efen emi Ikօ itie Ńwed emi osude nte mfin emi?

Eti Ini

“Sin ifik nam emi, ke edide ekem ini ye ke minyuń idighe ekem ini.” Paul, owo-mbet akada mme ifet ye mme idaha emi ekebererede eno enye ndikwօrօ Eti-mbuk nnyuń ntiń ikօ-ntiense mbańa mbuqtidem esie ke Christ Jesus. Ke akpanikօ, զոնo ye mbufiök edi se eyomde nte ifiop-esit, edi ini eke etiede nte “idighe ekem ini,” ye ndusuk owo ekeme ndidi “ekem ini,” adańa nte Abasi օfioķde. Felix ama okop abańa mbuqtidem Paul ke Christ. Felix edighe, onyuń օdջօ ete, “ka okuo kańa; mma nnyene ifet, nyetənq նtak նkot fi edi” (Utom Mme Apostle 24:25). “Eti Ini” Abasi edi idaha emi: “Sese, ini մfən-ido mi, sese, usen erinyańa mi” (2 Ńwed Corinth 6:2). Eyetim anam ufən edieke ikօ Christ edineńerede eyarare eti mbuk erinyańa mmə kpukpru ini ańwa-ańwa.

MME MBUME

- 1 Nso ke Timothy ekenyene ndinam ye mme նkpo ke Ńwed Abasi emi enye ekekpepede?
- 2 Ini ewe ke Timothy ekekpep Edisana Ńwed Abasi?
- 3 Ewe Ńwed ke eda odudu Abasi ewet?
- 4 Siak nsuhqre նkaha, նkpo inań emi Ńwed Abasi օfondē.
- 5 Nso iditibe ino mme owo emi midibohq eti ukpep-նkpo?
- 6 Nte uwem Timothy nte anditiene-Christ ekenyene ndidi mmem-mmem mme օkpəsən?
- 7 Didie ke Paul, owo-mbet eketiń abańa ofuri uwem esie?
- 8 Nso ke ekenim ke Heaven eno Paul? Anie զոն utip emi?
- 9 Anie edibq ukem utip emi?